

Zastępca Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy

pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, tel. 22 443 10 24, 22 443 10 25, faks 22 443 99 54
sekretariat.rkaznowska@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl

Warszawa, 31 października 2025 r.

Znak sprawy: BE-WPSP.0644.108.2025.MLA

Pani
Agnieszka Krzyżak-Pitura
Pan
Jacek Grzeszczak
Miasto Jest Nasze
ul. Boduena 4
00-011 Warszawa

Dotyczy: zmniejszenia liczebności grup przedszkolnych

Miasto stołeczne Warszawa jest organem prowadzącym dla samorządowych przedszkoli od niemal 30 lat. W tym czasie wychowanie przedszkolne odebrało blisko pół miliona dzieci. Obecnie prowadzimy 352 przedszkola ogólnodostępne i integracyjne oraz 10 przedszkoli specjalnych.

Zgodnie z przepisami¹ w przedszkolu:

- w oddziale ogólnodostępnym nie może być więcej niż 25 dzieci. Oddział przedszkola obejmują dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju niepełnosprawności,
- w oddziale integracyjnym nie może być więcej niż 20, w tym nie więcej niż 5 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na niepełnosprawność,
- w oddziale specjalnym liczba dzieci uzależniona jest od rodzaju niepełnosprawności i wynosi:
 - a) w oddziale dla dzieci z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera - nie więcej niż 4,
 - b) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi - nie więcej niż 4,
 - c) w oddziale dla dzieci niesłyszących i słabosłyszących - nie więcej niż 8,

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2023 r. poz. 2736 ze zm.)

- d) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - nie więcej niż 8,
- e) w oddziale dla dzieci niewidomych i słabowidzących - nie więcej niż 10,
- f) w oddziale dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją - nie więcej niż 12,
- g) w oddziale dla dzieci z różnymi rodzajami niepełnosprawności, o których mowa wyżej - nie więcej niż 5.

Przepisy nie wskazują ani minimalnej, ani optymalnej liczby dzieci w oddziale.

Według danych z arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2025/2026 (stan na dzień 21.10.2025 r.) średnia liczba dzieci w warszawskich przedszkolach wynosi:

- w oddziale ogólnodostępnym – 23 dzieci,
- w oddziale integracyjnym – 18 dzieci,
- w oddziale specjalnym – 4 dzieci.

Biorąc pod uwagę nieobecności, liczba dzieci uczestniczących w zajęciach przedszkolnych jest jeszcze niższa. Dane dotyczące faktycznej liczby dzieci obecnych w przedszkolu były już analizowane przez Biuro Edukacji. Z badania wynikało, że około 20 % dzieci zapisanych do przedszkola było nieobecnych na zajęciach. Biorąc pod uwagę te dane, można szacować, że faktyczna liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wynosi:

- w oddziale ogólnodostępnym – 18-19 dzieci,
- w oddziale integracyjnym – 14-15 dzieci,
- w oddziale specjalnym – 3-4 dzieci.

Już w tej chwili, z uwagi na skutki niżu demograficznego nawet przy łączonych grupach 3-4 lub 5-6 – latków mamy 280 oddziałów ogólnodostępnych, w których średnia liczba dzieci wynosi poniżej 20 (aż 41 oddziałów w Śródmieściu, 39 oddziałów na Pradze-Południe, po 21 oddziałów we Włochach i na Białolece, 20 na Targówku, 16 na Ochocie). I tak przykładowo mamy w Warszawie przedszkola, w których jest zaledwie jedna grupa z 9 i 14 dzieci, przedszkola z dwiema grupami (np. w całym przedszkolu łącznie 25 dzieci z podziałem na 16 i 9 osób w grupach, czy 27 dzieci na całą placówkę - jedna grupa 17 osób, druga – 10 osób).

Przy planowaniu organizacji i liczebności oddziałów przedszkolnych znacznie ważniejsza od liczebności grupy jest organizacja zajęć, zwłaszcza dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, liczba i doświadczenie nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz możliwości przestrzenne i lokalowe każdego przedszkola. W przedszkolach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęte dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone, zatrudnia się

dotatkowo: nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub pomoc nauczyciela².

Dyrektorzy przedszkoli ogólnodostępnych wychodząc naprzeciw potrzebom dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi rozszerzają swoją ofertę o oddziały specjalne. W ostatnich trzech latach szkolnych liczba ta stale wzrasta:

- a) 2023/2024 – 13 oddziałów specjalnych;
- b) 2024/2025 – 24 oddziały specjalne;
- c) 2025/2026 – 40 oddziałów specjalnych.

W oddziałach specjalnych dzieci mają zapewnione wsparcie specjalistów, a proces dydaktyczny i opiekuńczy dostosowany jest do potrzeb i możliwości dzieci. Naszym priorytetem na kolejne lata jest zwiększenie liczby oddziałów specjalnych, oddziałów integracyjnych i jeśli będzie taka potrzeba, to również przedszkoli specjalnych. To odpowiedź na stale rosnącą liczbę dzieci wymagających szczególnej opieki ze względu na orzeczenia.

Istotnym problemem w organizacji grup przedszkolnych są braki kadrowe. Obecnie w przedszkolach mamy 179 wakatów nauczycieli wychowania przedszkolnego i 127 wakatów pracowników administracji i obsługi. Pełna obsada kadrowa wszystkich obecnie funkcjonujących oddziałów możliwa jest dzięki pracy nauczycieli wychowania przedszkolnego w godzinach ponadwymiarowych lub pracy więcej niż w 1 przedszkolu (ponad 1 tys. nauczycieli wychowania przedszkolnego pracuje w dwóch miejscach, a ponad 100 w trzech miejscach). Braki kadrowe dotyczą wielu grup zawodowych. Należy zauważyć, że praca w przedszkolu, pomimo że podobna do pracy w klasach I-III w szkole podstawowej, znacznie różni się organizacją pracy.

Grupa przedszkolna nie powinna być ani za mała, ani za duża (w stosunku do możliwości organizacyjnych). Według psychologów społecznych w zbyt małej grupie nie mogą się rozwinąć ważne mechanizmy charakterystyczne dla pojęcia „grupa”. Może to oznaczać na przykład, że dziecko będzie miało problem ze znalezieniem „przyjaciela” lub odkryciem swojej niepowtarzalnej roli, jaką wnosi do grupy. Dla rozwoju społecznego małego człowieka takie zachowanie mechanizmów typowych dla grupy i – paradoksalnie – dla odnalezienia w tym wszystkim swojej indywidualności – jest bardzo potrzebne.

Celem wychowania przedszkolnego jest wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwia dziecku

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1309 ze zm.)

odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń. W efekcie takiego wsparcia dziecko osiąga dojrzałość do podjęcia nauki na pierwszym etapie edukacyjnym.

Spśród wielu zadań, jakie realizuje przedszkole w celu przygotowania dziecka do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, jest między innymi nauka nawiązywania relacji rówieśniczych i uczestnictwa w grupie oraz przygotowywanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi. W trakcie pobytu w grupie przedszkolnej dzieci uczą się, jak tworzyć i respektować zasady zabawy w grupie, współdziałać z innymi dziećmi oraz jak należy się zachować w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych. W większej grupie dzieci łatwiej też znaleźć inne dziecko lub dzieci, które mają te same lub podobne zainteresowania i nauczyć się nawiązywania relacji koleżeńskich i przyjacielskich.

Umiejętności tych trudno nauczyć się przebywając w małej kilkuosobowej grupie. Nauczenie dzieci nawiązywania realizacji rówieśniczych i pracy zespołowej już na wczesnym etapie edukacji będą procentować na kolejnych etapach nauki oraz w życiu dorosłym. Doświadczenia pandemiczne pokazały nam – osobom dorosłym – jak ważne dla prawidłowego rozwoju dziecka są relacje rówieśnicze.

Niż demograficzny najbardziej dotyka dzielnic centralnych, w których liczba dzieci trzyletnich w każdym kolejnym roku jest mniejsza o blisko 200 dzieci. Natomiast w tych dzielnicach wzrasta liczba wolnych miejsc wychowania przedszkolnego (Śródmieście – 380 wolnych miejsc wychowania przedszkolnego, Ochota – 138, Mokotów – 285, Wola – 250).

Obecna demografia jest nie tylko wyzwaniem, ale może być również szansą. Przy pewnej modyfikacji aktualnej sieci przedszkoli, istnieje realna możliwość polepszenia warunków lokalowych w przedszkolach, szczególnie tych zorganizowanych w budynkach mieszkalnych. Ponadto obecna sytuacja sprzyja również tworzeniu grup wielowiekowych. Grupa wielowiekowa zapewnia w większym stopniu poczucie bezpieczeństwa. Dzieci w grupie rozwojowej potrafią organizować zespoły zabawowe o dużej aktywności twórczej, samodzielnie inicjują zabawy tematyczne z wykorzystaniem rekwizytów i podziałem na wiele ról. Dzięki wspólnej zabawie dzieci młodszych i starszych, każde z nich gromadzi wielostronne doświadczenia głównie emocjonalne i społeczne.

Każde dziecko ma zapewnioną możliwość realizacji wychowania przedszkolnego. 21 października 2025 r. w przedszkolach prowadzonych przez m.st. Warszawę jest ok 2,5 tys. wolnych miejsc wychowania przedszkolnego. Przy zachowaniu pełnej liczebności grup oznacza to, że w około 100 oddziałach przedszkolnych nie ma ani jednego dziecka (stanowi to ok. 5% wszystkich oddziałów przedszkolnych w przedszkolach prowadzonych przez m.st. Warszawę).

Warszawskie przedszkola dzięki swojej różnorodności, doświadczonej kadrze, oferują ten sam a nierzadko wyższy poziom wychowania przedszkolnego co w jednostkach niepublicznych. Szczególnie warto zwrócić uwagę na szeroko rozumianą pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz ofertę różnorodnych zajęć prowadzonych przez doświadczonych nauczycieli.

Edukacja jest dla nas bardzo ważna, na co wskazuje chociażby budżet miasta. Niemal 10 mld zł na rok 2026 r. zostanie przeznaczonych na oświatę, z czego prawie 2,5 mld zł na przedszkola.

W ostatnich latach (od 2018 r.) wybudowaliśmy 29 przedszkoli w takich dzielnicach jak Ursus, Włochy, Białołęka, Bielany, Bemowo, Wilanów. Kolejne 2 przedszkola są w budowie. Naszym priorytetem jest stałe podnoszenie jakości infrastruktury przedszkolnej. Budowa nowych przedszkoli w miejscach gdzie są one potrzebne, modernizacja istniejących, ale też rezygnacje z tych placówek, które nie znajdują się w miejskim zasobie lokalowym, spada w nich liczba dzieci a remonty pochłaniać będą koszty niewspółmierne do efektów.

Państwa list w tonie „oddawanie dzieci na przechowanie” jest krzywdzący nie tylko dla nas, jako organu prowadzącego, ale dla dyrektorów i dyrektorek oraz kadry pedagogicznej. Mogę z dumą powiedzieć, że nasze miejskie przedszkola reprezentują bardzo wysoki poziom opieki, standard infrastruktury czy zajęć dedykowanych dzieciom, tj. rytmika, zajęcia językowe już od 3 roku życia. Nasze dzieci otrzymują również środki na wyjścia np. do teatru w ramach programu „Kulturalny Przedszkolak”. Na program przeznaczamy rocznie ok. 3 mln zł.

Nasz plan działania na najbliższe lata został szczegółowo określony. Robimy to od lat. To przynosi wymierne sukcesy. W edukacji nie ma miejsca na chaos i przypadkowe działania. Wystarczą nam wszystkim ostatnie lata reform minister Anny Zalewskiej i kolejnych ministrów rządów PiS. Zarządzanie oświatą to proces ciągły, oparty o planowe działania wywodzące się z wiedzy i doświadczenia, współpracy z licznymi instytucjami, organizacjami publicznymi i niepublicznymi. Z pewnością, jak do tej pory urząd miasta reagować będzie na wszystkie potrzeby ale i zmiany, które od lat towarzyszą edukacji warszawianek i warszawiaków.

